

**Plan działania na lata 2007-2008
PROGRAM OPERACYJNY KAPITAŁ LUDZKI**

Numer Priorytetu: IX
Nazwa Priorytetu: Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach
Nazwa Instytucji Pośredniczącej: Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego Departament Polityki Regionalnej
Adres siedziby: Plac Teatralny 2   Marii Skłodowskiej – Curie 73 87-100 Toruń   87-100 Toruń
Telefon: 056 656 11 49
Fax: 056 656 11 29
Adres e-mail: m.korolko@kujawsko-pomorskie.pl a.szponka@kujawsko-pomorskie.pl

I. Obszary wsparcia

I.1 Preferowane formy wsparcia

Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego pełniąc funkcję Instytucji Pośredniczącej dla komponentu regionalnego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w ramach Priorytetu IX *Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach* w 2007 i 2008 roku prowadzić będzie nabór na następujące typy projektów:

Działanie 9.1 Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty:

Poddziałanie 9.1.1 Zmniejszenie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej:

- Tworzenie ośrodków wychowania przedszkolnego (w tym również realizacja alternatywnych form wychowania przedszkolnego) na obszarach i w środowiskach o niskim stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej (w szczególności na obszarach wiejskich).
- Wsparcie istniejących przedszkoli przyczyniające się do zwiększonego uczestnictwa dzieci w wychowaniu przedszkolnym np. dłuższe godziny pracy przedszkoli, uruchomienie dodatkowego naboru dzieci, zatrudnienie personelu.
- Opracowanie i realizacja kampanii informacyjnych promujących edukację przedszkolną.

Poddziałanie 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych:

- Programy rozwojowe szkół i placówek oświatowych prowadzących kształcenie ogólne ukierunkowane na wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów i zmniejszanie dysproporcji w ich osiągnięciach edukacyjnych oraz podnoszenie jakości procesu kształcenia, w szczególności obejmujące:
  - dodatkowe zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze oraz specjalistyczne służące

wyrównywaniu dysproporcji edukacyjnych w trakcie procesu kształcenia,

- doradztwo i opiekę pedagogiczno-psychologiczną dla uczniów wykazujących problemy w nauce lub z innych przyczyn zagrożonych przedwczesnym wypadnięciem z systemu oświaty (np. wsparcie dla uczniów z obszarów wiejskich, wsparcie dla uczniów niepełnosprawnych, przeciwdziałanie uzależnieniom, programy prewencyjne, przeciwdziałanie patologiom społecznym),
- programy skierowane do dzieci i młodzieży, które znajdują się poza systemem szkolnictwa podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego (przedwcześnie opuszczający system szkolnictwa) umożliwiające ukończenie danego etapu kształcenia oraz kontynuację nauki,
- dodatkowe zajęcia (pozalekcyjne i pozaszkolne) dla uczniów ukierunkowane na rozwój kompetencji kluczowych, ze szczególnym uwzględnieniem ICT, języków obcych, przedsiębiorczości, nauk przyrodniczo-matematycznych,
- rozszerzenie oferty szkół o zagadnienia związane z poradnictwem i doradztwem edukacyjno-zawodowym, informowaniem uczniów o korzyściach płynących z wyboru danej ścieżki edukacyjnej oraz możliwościach dalszego kształcenia w kontekście uwarunkowań lokalnego i regionalnego rynku pracy (szkolne ośrodki kariery),
- wdrożenie nowych, innowacyjnych form nauczania i oceniania cechujących się wyższą skutecznością niż formy tradycyjne,
- wdrażanie programów i narzędzi efektywnego zarządzania placówką oświatową przyczyniających się do poprawy jakości nauczania.

Poddziałanie 9.1.3 Pomoc stypendialna dla uczniów szczególnie uzdolnionych:

- Realizacja wojewódzkich programów pomocy stypendialnej dla uczniów szczególnie uzdolnionych (zwłaszcza w zakresie nauk matematycznych, przyrodniczych i technicznych), których niekorzystna sytuacja materialna stanowi barierę w rozwoju edukacyjnym.

Działanie 9.2 Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego:

- Diagnozowanie potrzeb edukacyjnych w obszarze szkolnictwa zawodowego zgodnie z potrzebami lokalnego i regionalnego rynku pracy.
- Programy rozwojowe szkół i placówek oświatowych prowadzących kształcenie zawodowe ukierunkowane na zmniejszanie dysproporcji w osiągnięciach uczniów w trakcie procesu kształcenia oraz podnoszenie jakości procesu kształcenia w szczególności obejmujące:
  - dodatkowe zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze oraz specjalistyczne służące wyrównywaniu dysproporcji edukacyjnych w trakcie procesu kształcenia,
  - doradztwo i opiekę pedagogiczno-psychologiczną dla uczniów wykazujących problemy w nauce lub z innych przyczyn zagrożonych przedwczesnym wypadnięciem z systemu szkolnictwa (np. wsparcie dla uczniów z obszarów wiejskich, wsparcie dla uczniów niepełnosprawnych, przeciwdziałanie uzależnieniom, programy prewencyjne, przeciwdziałanie patologiom społecznym),
  - dodatkowe zajęcia (pozalekcyjne i pozaszkolne) dla uczniów ukierunkowane na rozwój kompetencji kluczowych, ze szczególnym uwzględnieniem ICT, języków obcych, przedsiębiorczości, nauk przyrodniczo-matematycznych,
  - efektywne programy doradztwa edukacyjno-zawodowego,
  - modernizację oferty kształcenia zawodowego i dostosowanie jej do potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy (wprowadzenie nowych kierunków kształcenia, modyfikacja programów nauczania na kierunkach istniejących),

- współpracę szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe z pracodawcami i instytucjami rynku pracy służącą podnoszeniu kwalifikacji zawodowych uczniów jako przyszłych absolwentów i wzmacnianie ich zdolności do zatrudnienia (w tym zwłaszcza w zakresie praktycznych form nauczania – staże i praktyki),
- wyposażenie szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe w nowoczesne materiały dydaktyczne (w tym podręczniki szkolne) zapewniające wysoką jakość kształcenia,
- wdrożenie nowych, innowacyjnych form nauczania i oceniania cechujących się wyższą skutecznością niż formy tradycyjne,
- wdrażanie programów i narzędzi efektywnego zarządzania placówką oświatową przyczyniających się do poprawy jakości nauczania.

Działania 9.3 Upowszechnienie formalnego kształcenia ustawicznego:

- Kampanie informacyjne w zakresie: korzyści płynących z formalnego podwyższenia lub uzupełniania posiadanych kwalifikacji oraz potrzeb regionalnego lub lokalnego rynku pracy w tym zakresie.
- Programy formalnego kształcenia ustawicznego skierowane do osób dorosłych zainteresowanych uzupełnieniem lub podwyższeniem swojego wykształcenia i kwalifikacji ogólnych i zawodowych.
- Programy formalnego potwierdzania kwalifikacji ogólnych i zawodowych zdobytych w sposób pozaformalny i nieformalny (wsparcie dla osób, które deklarują chęć przystąpienia do egzaminu zewnętrznego i potwierdzenia posiadanych kwalifikacji).

Działanie 9.4 Wysoko wykwalifikowane kadry systemu oświaty:

- Studia podyplomowe i kursy doskonalące dla nauczycieli w zakresie zgodnym z lokalną i regionalną polityką edukacyjną (w tym przygotowanie do nauczania drugiego przedmiotu lub rodzaju prowadzonych zajęć).
- Studia podyplomowe, kursy i szkolenia oraz inne formy podwyższania kwalifikacji pracowników placówek kształcenia ustawicznego, praktycznego i doskonalenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu.
- Studia wyższe dla nauczycieli zainteresowanych podwyższeniem lub uzupełnieniem posiadanego wykształcenia.
- Studia podyplomowe i kursy doskonalące dla nauczycieli i pracowników administracji oświatowej w zakresie organizacji, zarządzania, finansowania oraz monitoringu działalności oświatowej.

Działanie 9.5 Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich:

- Tworzenie i wsparcie działalności inicjatyw ukierunkowanych na pobudzenie świadomości środowisk lokalnych i ich zaangażowanie w działania na rzecz rozwoju edukacji na terenach wiejskich i podnoszenia poziomu wykształcenia mieszkańców obszarów wiejskich.
- Projekty przyczyniające się do podnoszenia poziomu wykształcenia i kwalifikacji mieszkańców obszarów wiejskich oraz rozwoju usług edukacyjnych na tych obszarach.
- Działania informacyjno-promocyjne, szkoleniowe, doradcze podnoszące świadomość mieszkańców obszarów wiejskich w zakresie korzyści płynących z kształcenia i szkolenia.

I.2 Diagnoza sytuacji oraz identyfikacja potrzeb – uzasadnienie preferowanych form wsparcia

Diagnoza sytuacji oraz identyfikacja potrzeb w obszarze rozwoju wykształcenia i kompetencji w regionach została przeprowadzona o dokonana przez IP analizę danych i wyników

badan zawartych w:

- regionalnych dokumentach strategicznych (Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2007-2020),
- lokalnych dokumentach strategicznych (Edukacja i wychowanie w województwie kujawsko-pomorskim w roku szkolnym 2006/2007, Kujawsko-Pomorski Program Wspierania Rodziny, Regionalny Plan Działan na Rzecz Zatrudnienia na 2007 rok),
- informacjach statystycznych dla województwa kujawsko-pomorskiego (Regionalny Bank Danych - GUS).

W dniu 24 sierpnia 2007 r. przyjęto ustawę o zmianie ustawy o systemie oświaty, która pozwala na uzupełnienie sieci przedszkoli o „inne formy wychowania przedszkolnego” w przypadkach uzasadnionych warunkami demograficznymi i geograficznymi. Zgodnie z nowelizacją inne formy wychowania przedszkolnego mogą być organizowane dla dzieci w wieku 3-5 lat, w miejscu możliwie najbliższym miejsca ich zamieszkania. Nowe placówki mogą być prowadzone m.in. przez organizacje pozarządowe. Obecnie w województwie kujawsko-pomorskim znajdują się następujące przedszkola: publiczne 237, specjalne publiczne 2, niepubliczne 66, alternatywne formy wychowania przedszkolnego 48. Tylko 11,7 % dzieci 3-5 lat uczęszcza do przedszkola lub do oddziału przedszkolnego w szkole w gminach wiejskich; 41,3 % gmin wiejskich nie ma ani jednego przedszkola publicznego. Istniejącym obecnie alternatywnym formom wychowania przedszkolnego na przełomie 2007 i 2008 roku skończą się środki finansowe na ich funkcjonowanie. Najważniejszym problemem do rozwiązania jest zbyt mała liczba przedszkoli i alternatywnych form wychowania przedszkolnego zwłaszcza na obszarach wiejskich i miejsko-wiejskich. Głównym zadaniem do zrealizowania w ramach poddziałania 9.1.1 będzie przekonanie rodziców o znaczeniu wczesnej edukacji dla dalszego rozwoju dziecka i decyzji o skierowaniu dziecka do przedszkola.

Na terenie województwa kujawsko-pomorskiego funkcjonuje 25 poradni psychologiczno-pedagogicznych publicznych i 10 niepublicznych oraz następujące szkoły: podstawowe publiczne 645, specjalne 46, niepubliczne 27, gimnazja publiczne 316, specjalne 49, niepubliczne 19, licea profilowane publiczne 84, niepubliczne 5, licea ogólnokształcące publiczne 104, niepubliczne 23, policealne publiczne 39, niepubliczne 10, technika publiczne 163, specjalne 1, uzupełniające 40, niepubliczne 11 i uzupełniające niepubliczne 2. W siedmiu szkołach realizowany jest program pilotażowy „Dobrze uczyć i oceniać w szkole samorządowej”. Jego zadaniem jest promowanie nowego modelu pracy szkoły skoncentrowanej na wyrównywaniu szans edukacyjnych uczniów. Narzędziem programu jest zwiększenie zakresu stosowania przez nauczycieli oceniania kształtującego, czyli częstego oceniania postępów ucznia i uzyskanego przez niego zrozumienia materiału tak by móc określić jak uczeń ma się dalej uczyć. Wsparcia wymagają również szkolne ośrodki kariery informujące m.in. uczniów o korzyściach płynących z wyboru danej ścieżki edukacyjnej oraz możliwościach dalszego kształcenia w kontekście uwarunkowań lokalnego i regionalnego rynku pracy. Jednym z głównych zadań do zrealizowania jest zmniejszenie różnic pomiędzy szkołami znajdującymi się na obszarze miejskim, a szkołami z obszarów wiejskich oraz dostosowanie umiejętności i kompetencji absolwenta do lokalnej i regionalnej oferty rynku pracy. Poziom zamożności, miejsce zamieszkania, nierzadko pochodzenie społeczne w istotny sposób różnicują dziś szanse edukacyjne mieszkańców województwa, w szczególności w zakresie możliwości kształcenia ponadgimnazjalnego. Niezbędne jest stworzenie zwłaszcza młodzieży wiejskiej i z małych miasteczek, także pochodzącej z biedniejszych rodzin, warunków lepszego, porównywalnego do przeciętnego, startu do kształcenia.

Realizowany w latach 2004-2006 na terenie Województwa projekt pod nazwą „Pomoc stypendialna dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych województwa Kujawsko - Pomorskiego”, współfinansowany w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego, ze środków EFS oraz budżetu państwa pozwolił na udzielenie wsparcia większej niż w ramach jakiegokolwiek dotychczas dostępnego programu stypendialnego liczbie uczniów. W roku szkolnym 2004/5 beneficjentami Programu było aż 9.868 uczniów, w 2005/6 - 10.406, zaś w 2006/7 - 5.181 (zmiana zasad przyznawania środków, podwyższenie wypłat i przejście na system gotówkowy służyły promocji najlepszych uczniów). Realizacja Projektu pozwala stwierdzić, iż istnieje zapotrzebowanie na wsparcie dla osób najzdolniejszych, charakteryzujących się niskim poziomem dochodu na osobę w rodzinie. Ponadto uznać należy, iż gotówkowy system wsparcia stanowi najdogodniejszą możliwą jego formę. Dotychczasowe doświadczenia z rozliczaniem refundacji wykazały, iż system ten nie był należycie funkcjonalny - proporcja nakładów czasowych do efektów była wyjątkowo niekorzystna.

Projekt realizowany był przez porozumienie 30 jst z terenu Województwa. Wspólne aplikowanie, stanowiące unikat na skalę krajową, pozwoliło na jak najpełniejsze wykorzystanie puli środków dostępnych na stypendia - tak, aby niewykorzystane pieniądze nie były zwracane oraz

stworzyło młodzieży równą szansę dostępu do stypendiów – niezależnie od organizacyjnego przygotowania poszczególnych urzędów i ich umiejętności pozyskiwania środków w konkursach. Założone cele udało się dzięki partnerskiej współpracy w pełni zrealizować, stąd dalszą realizację w formie porozumienia uznać należy za pożądaną preferowaną.

Na terenie województwa kujawsko-pomorskiego działają 93 publiczne szkoły zawodowe, 33 specjalne oraz 3 niepubliczne. Szkolnictwo zawodowe cierpi na brak odpowiednich nowoczesnych materiałów dydaktycznych. Wyposażenie laboratoriów, pracowni i warsztatów szkolnych nie prezentuje aktualnego stanu techniki, co nie zapewnia odpowiednio innowacyjnego przygotowania zawodowego. Na ogół zużyte przestarzałe wyposażenie szkolnych pracowni przedmiotowych, warsztatów nauki zawodu ogranicza stosowanie nowoczesnych metod dydaktycznych, nabywanie kwalifikacji współczesnego rynku pracy. Głównym problemem jest wadliwa struktura kwalifikacji zawodowych przy dużej inercji zmian kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy, a także niewystarczająca współpraca szkół z pracodawcami w kwestii stażów i praktyk dla uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego. Obserwuje się także rosnące wymagania rynku pracy oraz ciągły wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, a w konsekwencji zapotrzebowanie na wyższe kwalifikacje.

Obecnie w województwie funkcjonuje 14 centrów kształcenia ustawicznego i 8 centrów kształcenia praktycznego. Współczesna, dynamiczna gospodarka wymaga pracowników kreatywnych, zdolnych do podejmowania zatrudnienia w warunkach szybkich zmian specjalizacji i zawodów. Łatwość adaptacji do zmiennego środowiska pracy winny zapewniać rozliczne formy kształcenia ustawicznego, zarówno zawodowego jak i ogólnego. Zapewnia to realizacja „konceptu uczenia się przez całe życie” rekomendowana przez OECD oraz MEN, ukierunkowana na działania zapewniające odpowiednie możliwości osobom dorosłym, pracującym i bezrobotnym, które muszą przekwalifikować się lub podnieść swoje kwalifikacje, nawiązuje do kształcenia incydentalnego czyli będącego rezultatem codziennej aktywności człowieka, oddziaływania na niego środowiska i mediów. Podstawowymi barierami ograniczającymi korzystanie z kształcenia ustawicznego jest zubożenie społeczeństwa, brak związku między wykształceniem, a sukcesem życiowym, brak wyraźnego związku między ukończonym doskonaleniem zawodowym, a awansem zawodowym, niedofinansowanie przez państwo i samorządy publicznych instytucji edukacji ustawicznej. Najmniej osób uczestniczących w kształceniu ustawicznym znajduje się w grupie wiekowej 46-65 lat. Zmiany demograficzne wywierają silną presję na rynek pracy, a co za tym idzie wymuszają zmiany w strukturze popytu i podaży form edukacyjnych ukierunkowanych na ciągłe podnoszenie i doskonalenie kwalifikacji zawodowych lub przekwalifikowanie się osób dorosłych. Właściwe jest zatem tworzenie szans podnoszenia kwalifikacji zawodowych i zdobywania nowych umiejętności dorosłym mieszkańcom województwa kujawsko-pomorskiego.

Rozwój zawodowy nauczycieli determinują przepisy oświatowe. Wszelkie kursy doskonalące zarówno metody jak i sposoby nauczania mają na celu podniesienie kwalifikacji, które nauczyciel wcześniej nabył. Tendencja wskazuje, szczególnie w odniesieniu do obszarów wiejskich, aby nauczyciel kształcił się w drugim bądź nawet trzecim kierunku. Szczególnie preferowane są w tej chwili takie kierunki jak informatyka, matematyka i języki obce. Konieczność doksztalcenia się i podnoszenia kwalifikacji nauczycieli wynika z sytuacji demograficznej. Największym problemem województwa jest brak lub niewystarczający poziom kwalifikacji nauczycieli niektórych przedmiotów, głównie na obszarach wiejskich i kształcenia zawodowego. Samorząd Województwa zakłada, że w zakresie działania 9.4 powinno istnieć porozumienie JST z całego województwa lub porozumienie JST na obszarach dawnych województw. Porozumienie takie sprawi, że projekty realizowane w ramach tego działania będą komplementarne, tańsze i łatwiejsze w prowadzeniu.

Obszary wiejskie (gminy wiejskie i miejsko-wiejskie) oraz miasta do 25 tys. mieszkańców borykają się z wieloma problemami oraz barierami m.in. dostęp do edukacji jest bardziej utrudniony niż na obszarach miejskich. Powoduje to, że mieszkańcy tych obszarów charakteryzują się znacznie niższym poziomem wykształcenia oraz nie posiadają odpowiedniej bazy edukacyjnej, w tym przedszkolnej i kształcenia ustawicznego. Pogłębiające się dysproporcje pomiędzy poziomem umiejętności uczniów z obszarów wiejskich i ich rówieśnikami z obszarów miejskich powodują ich marginalizację. Osoby takie mają utrudniony start w dorosłe życie, w tym zawodowe. Problemem jest również postawa braku zaufania do innowacji, kreatywnej zmiany w środowisku lokalnym. Jest to bariera w próbie tworzenia i wykreowania aktywnego, sprawnego i dobrze zorganizowanego społeczeństwa obywatelskiego na obszarach wiejskich i w miastach do 25 tys. mieszkańców.

I.3 Cele przewidziane do osiągnięcia w wyniku realizacji wybranych form wsparcia w kontekście celów szczegółowych przyjętych dla danego Priorytetu PO KL

Działanie 9.1 Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty:

- Objęcie do końca 2008 r. 9,64% (8) spośród wartości docelowej wskaźnika określonej na poziomie 83 ośrodków wychowania przedszkolnego.
- Objęcie do końca 2008 r. 4,98% (40) spośród wartości docelowej wskaźnika określonej na poziomie 804 szkół (podstawowych, gimnazjów i ponadgimnazjalnych prowadzących kształcenie ogólne), które zrealizowały projekty rozwojowe, w podziale na:
  - a) Objęcie do końca 2008 r. 5,28% (14) spośród wartości docelowej wskaźnika określonej na poziomie 265 szkół na obszarach miejskich,
  - b) Objęcie do końca 2008 r. 4,83% (26) spośród wartości docelowej wskaźnika określonej na poziomie 538 szkół na obszarach wiejskich.

Działanie 9.2 Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego:

- Objęcie do końca 2008 r. 4,9% (10) spośród wartości docelowej wskaźnika określonej na poziomie 204 szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe, które wdrożyły programy rozwojowe.
- Objęcie do końca 2008 r. 6,54% (10) spośród wartości docelowej wskaźnika określonej na poziomie 153 szkół i placówek kształcenia zawodowego, które współpracowały z przedsiębiorstwami w zakresie wdrażania programów rozwojowych.

Działanie 9.3 Upowszechnienie formalnego kształcenia ustawicznego:

- Objęcie do końca 2008 r. 5,01% (405) spośród wartości docelowej wskaźnika określonej na poziomie 8088 osób dorosłych w wieku 25-64 lata, które uczestniczyły w formalnym kształceniu ustawicznym.

Działanie 9.4 Wysoko wykwalifikowane kadry systemu oświaty:

- Objęcie do końca 2008 r. 5% (230) spośród wartości docelowej wskaźnika określonej na poziomie 4599 nauczycieli, którzy uczestniczyli w doskonaleniu zawodowym w krótkich formach, w tym:
  - a) Objęcie do końca 2008 r. 5,02% (184) spośród wartości docelowej wskaźnika określonej na poziomie 3667 nauczycieli na obszarach wiejskich,
  - b) Objęcie do końca 2008 r. 5,03% (23) spośród wartości docelowej wskaźnika określonej na poziomie 457 nauczycieli kształcenia zawodowego.

Działanie 9.5 Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich:

- Objęcie do końca 2008 r. 13,27% (15) spośród wartości docelowej wskaźnika określonej na poziomie 113 oddolnych inicjatyw społecznych.

Instytucja Pośrednicząca wybrała część form wsparcia zawartych w Szczegółowym opisie Priorytetów PO KL, które będą całościowo przyczyniać się do realizacji powyższych celów, a to z kolei bezpośrednio wpłynie na osiągnięcie oczekiwanych celów realizacji Priorytetu IX, przede wszystkim zaś objęcia dzieci w wieku 3 – 5 lat uczestniczących w różnych formach edukacji przedszkolnej na obszarach wiejskich, zwiększenia odsetka osób dorosłych w wieku 25-64 lata uczestniczących w formalnym kształceniu ustawicznym, wdrożenia przez szkoły (podstawowe, gimnazjalne i ponadgimnazjalne) projektów rozwojowych obejmujących m.in. nowoczesny system zarządzania, zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne, zwiększenia odsetka absolwentów szkół prowadzących kształcenie zawodowe kończących się maturą w relacji do absolwentów wszystkich szkół ponadgimnazjalnych kończących się maturą, zwiększenie odsetka absolwentów szkół ponadgimnazjalnych prowadzących kształcenie zawodowe w relacji do liczby wszystkich absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, zwiększenie odsetka nauczycieli podnoszących swoje kompetencje poprzez doskonalenie zawodowe w krótkich formach w ramach osi priorytetowej (w tym nauczycieli na obszarach wiejskich i kształcenia zawodowego).

II. Plan finansowy							
Plan finansowy na rok 2007							
Budżet Priorytetu w podziale na Działania oraz Poddziałania (PLN)							
	Ogółem	Budżet państwa	Budżet JST szczebla regionalnego	Budżet JST szczebla lokalnego	Fundu sz Pracy	PFRON	Inne
Działanie 9.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poddziałanie 9.1.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poddziałanie 9.1.2	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poddziałanie 9.1.3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Działanie 9.2	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Działanie 9.3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Działanie 9.4	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Działanie 9.5	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Projekty innowacyjne ¹	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Projekty współpracy ponadnarodowej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
w tym: komponent ponadnarodowy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Priorytet ogółem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Plan finansowy na rok 2008							
Budżet Priorytetu w podziale na Działania oraz Poddziałania (PLN)							
	Ogółem	Budżet państwa	Budżet JST szczebla regionalnego	Budżet JST szczebla lokalnego	Fundusz Pracy	PFRON	Inne
Działanie 9.1	7 981 599,00	7 938 103,00	4 993,00	38 503,00	0,00	0,00	0,00
Poddziałanie 9.1.1	2 566 881,00	2 528 379,00	0,00	38 503,00	0,00	0,00	0,00
Poddziałanie 9.1.2	5 081 883,00	5 081 883,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poddziałanie 9.1.3	332 834,00	327 841,00	4 993,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Działanie 9.2	5 444 113,00	4 749 986,00	40 831,00	653 296,00	0,00	0,00	0,00
Działanie 9.3	1 951 069,00	1 951 069,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Działanie 9.4	1 022 738,00	869 327,00	0,00	153 411,00	0,00	0,00	0,00
Działanie 9.5	1 583 551,00	1 583 551,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Projekty innowacyjne ²	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

¹ Nie dotyczy lat 2007 i 2008

² Nie dotyczy lat 2007 i 2008

Projekty współpracy ponadnarodowej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
w tym: komponent ponadnarodowy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Priorytet ogółem	17 983 070,00	17 092 036,00	45 824,00	845 210,00	0,00	0,00	0,00

III. Wskaźniki		
Nazwa wskaźnika produktu	Wartość wskaźnika do osiągnięcia w roku 2008	Docelowa wartość wskaźnika (2013)
Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach		
Działanie 9.1 Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty		
Liczba ośrodków wychowania przedszkolnego, które uzyskały wsparcie w ramach Działania.	8 (9,64%)	83
Liczba szkół (podstawowych, gimnazjów i ponadgimnazjalnych prowadzących kształcenie ogólne), które zrealizowały projekty rozwojowe w ramach Działania, w podziale na:	40 (4,98%)	804
Obszary miejskie	14 (5,28%)	265
Obszary wiejskie	26 (4,83%)	538
Działanie 9.2 Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego		
Liczba szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe, które wdrożyły programy rozwojowe.	10 (4,90%)	204
Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego, które współpracowały z przedsiębiorstwami w zakresie wdrażania programów rozwojowych.	10 (6,54%)	153
Działanie 9.3 Upowszechnienie kształcenia ustawicznego w formach szkolnych		
Liczba osób dorosłych w wieku 25-64 lata, które uczestniczyły w formalnym kształceniu ustawicznym w ramach Działania.	405 (5,01%)	8088
Działanie 9.4 Wysoko wykwalifikowane kadry systemu oświaty		
Liczba nauczycieli, którzy uczestniczyli w doskonaleniu zawodowym w krótkich formach, w tym:	230 (5%)	4599
Nauczyciele na obszarach wiejskich	184 (5,02%)	3667
Nauczyciele kształcenia zawodowego	23 (5,03%)	457
Działanie 9.5 Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich		
Liczba oddolnych inicjatyw społecznych podejmowanych w ramach Działania.	15 (13,27%)	113
IV. Opis systemu wyboru projektów		

IV.1 Projekty systemowe³

IV.1.1

Tytuł projektu/ Numer i nazwa Działania

„Zdolni na start” w ramach poddziałania 9.1.3 Pomoc stypendialna dla uczniów szczególnie uzdolnionych.

Beneficjent/ Projektodawca

Departament Spraw Społecznych

Krótki opis działań planowanych w ramach projektu, w tym projektu współpracy ponadnarodowej i projektu innowacyjnego wraz z uzasadnieniem wyboru

Projekt skierowany jest do młodzieży uzdolnionej zwłaszcza w zakresie nauk matematyczno-przyrodniczych i technicznych. Grupa beneficjentów ostatecznych będzie obejmowała uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z terenu Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Stypendia będą przyznawane uczniom na okres jednego roku (podzielony na dwa semestry nauki) oraz będą obejmować okres nauki na danym etapie kształcenia. Program edukacyjny opracowany przez nauczyciela będzie zawierał warunki jakie musi spełnić stypendysta w danym semestrze, aby wypłacane stypendium było kontynuowane w kolejnym semestrze. Miesięczna wysokość stypendium wyniesie 250 zł co w okresie 12 miesięcy oznacza wsparcie na jednego ucznia w wysokości 3.000 zł. Uczniowie muszą spełniać następujące kryteria:

- pobieranie nauki w publicznym bądź niepublicznym gimnazjum lub szkole ponadgimnazjalnej,
- dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie, lub osoby uczącej się, nie wyższy niż dwukrotność kwoty uprawniającej do uzyskania świadczeń rodzinnych zapisanej w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2003 r. nr 228, poz. 2255, z późn. zm.), w przypadku gdy rodzina lub osoba ucząca się utrzymuje się z gospodarstwa rolnego, przyjmuje się za podstawę obliczenia przeciętny dochód z 1 ha przeliczeniowego ogłaszany do dnia 30 października każdego roku przez Prezesa GUS, na podstawie przepisów ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 1993 r. nr 94, poz. 431, z późn. zm.),
- średnia za poprzedni rok nauki co najmniej 4,5.
- pisemna deklaracja Dyrekcji o opracowaniu w wyznaczonym czasie programu edukacyjnego zawierającego warunki (targety) jakie musi spełnić stypendysta w danym semestrze (np. średnia ocen, zajęcie określonego miejsca w olimpiadzie, uzyskanie certyfikatu językowego), aby wypłacanie stypendium było kontynuowane w kolejnym semestrze.

Grupy docelowe

Szczególnie uzdolnieni zwłaszcza w zakresie nauk matematyczno-przyrodniczych i technicznych uczniowie szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, którym trudna sytuacja materialna utrudnia rozwój edukacyjny.

Oczekiwane rezultaty (miękkie i twarde)

Twarde: Liczba stypendystów – 105 uczniów. Utworzenie strony internetowej projektu – 1.

Miękkie: podnoszenie poziomu kształcenia, ze względu na łatwiejszy dostęp do narzędzi i możliwości nauczania.

Sposób i zakres w jakim realizacja projektu przyczyni się do osiągnięcia celu/celów szczegółowych i oczekiwanych efektów realizacji (targetów) ustanowionych dla danego Priorytetu PO KL

Realizacja projektu przyczyni się do wzmocnienia zdolności uczniów do przyszłego zatrudnienia oraz do tworzenia warunków równych szans edukacyjnych poprzez udzielenie wsparcia osobą napotykającym na bariery o charakterze środowiskowym, ekonomicznym i geograficznym,

³ W przypadku projektów systemowych realizowanych w ramach Działów 6.1 oraz 7.1 w polu „tytuł projektu” należy podać typ projektów systemowych, w kolejnych pozycjach punktu IV.1.1 należy wymienić projektodawców realizujących dany typ projektów systemowych, podać krótki opis planowanych działań z uzasadnieniem, wymienić grupy docelowe oraz określić szacowany budżet planowany na realizację wybranego typu projektów systemowych wraz z planowanym % udziałem wkładu własnego. Pozycje IV.1.1 i IV 1.2 nie dotyczą projektów innowacyjnych w latach 2007 i 2008.

utrudniające lub uniemożliwiające dostęp do usług edukacyjnych.

Kryteria dostępu

1. Grupa docelowa – szczególnie uzdolnieni zwłaszcza w zakresie nauk matematyczno – przyrodniczych i technicznych uczniowie szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, którym trudna sytuacja materialna utrudnia rozwój edukacyjny.

Uzasadnienie: IP uważa, że zaproponowana w SZOP PO KL 2007-2013 grupa docelowa jest odpowiednia i nie ma konieczności jej zmiany.

2. Obszar realizacji projektu- województwo kujawsko-pomorskie.

Uzasadnienie: Realizacja projektu wyłącznie na terenie województwa jest uzasadniona regionalnym charakterem przewidzianego wsparcia (podział środków jest dokonywany zgodnie z algorytmem pomiędzy poszczególne województwa) oraz wynika z konieczności wspierania uczniów na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.

Szacowany budżet projektu (PLN)

2008 – 332.834,00 zł.

2009 – 376.600,00 zł.

IV.2 Projekty konkursowe

IV.2.1 Opis szczegółowych kryteriów wyboru projektów konkursowych wraz z uzasadnieniem, w tym wyboru projektów współpracy ponadnarodowej i projektów innowacyjnych⁴

Działanie 9.1 Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty.

Poddziałanie 9.1.1 Zmniejszenie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej.

A. Kryteria dostępu⁵

1. Obszar realizacji projektu - województwo kujawsko-pomorskie.

Uzasadnienie: Realizacja projektu wyłącznie na terenie województwa jest uzasadniona regionalnym charakterem przewidzianego wsparcia (podział środków jest dokonywany zgodnie z algorytmem pomiędzy poszczególne województwa) oraz wynika z konieczności wspierania instytucji i podmiotów działających na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.

2. Wartość projektu - powyżej 50 000 zł, projekty dotyczące kampanii informacyjnych do 100 000 zł.

Uzasadnienie: IP uważa, że zaproponowana w SZOP PO KL 2007-2013 minimalna wartość projektu na poziomie 50 000 zł jest odpowiednia i nie ma konieczności jej zmiany, za wyjątkiem projektów dotyczących kampanii informacyjnych, które z uwagi na ograniczone środki finansowe nie powinny przekraczać kwoty 100 000 zł.

3. Wkład własny – budżet jst szczebla lokalnego - 10% środków wkładu krajowego.

Uzasadnienie: IP uważa, że zaproponowany poziom wkładu własnego jest odpowiedni i nie ma konieczności jego zmiany.

4. Zapis w statucie o prowadzeniu działalności edukacyjnej lub oświatowej, porozumienie z JST w przypadku gdy projektodawcą nie jest JST lub podległa mu jednostka, projektodawca musi mieć siedzibę na terenie województwa kujawsko-pomorskiego co najmniej od 2007 r., budżet projektu zakładał będzie iż koszty utrzymania przedszkoli (woda, prąd, ogrzewanie) refundowane będą do wysokości wkładu własnego czyli jst szczebla lokalnego.

⁴ Nie dotyczy lat 2007 i 2008

⁵ W przypadku wyodrębnienia przez Instytucję Pośredniczącą kryteriów o szczególnym znaczeniu dla osiągnięcia celów programowych, obok nazwy kryterium należy podać kwotę środków finansowych, jaka będzie zarezerwowana na realizację projektów, które spełniają te kryteria

Uzasadnienie: IP wychodzi z założenia, że realizacja poddziałania 9.1.1 wymaga doświadczenia w działalności edukacyjnej i oświatowej oraz porozumienia z jst z uwagi na charakter zadań. Ze względu na przedmiot projektów oraz zasięg ich realizacji projektodawca musi mieć siedzibę na terenie województwa co najmniej od 2007 r. Z uwagi na ograniczone środki w ramach poddziałania wprowadzone zostało ograniczenie w refundowaniu kosztów utrzymania. Porozumienie z jst ma na celu zaangażowanie lokalnego samorządu w przedmiotowy projekt co w przyszłości może zaowocować ściślejszą współpracą w ramach realizowanego projektu, a także przejęciem zadania w całości przez jst.

5. Porozumienie z co najmniej 8 gminami obejmujących wsparciem 30 przedszkoli, projekty o wartości powyżej 1 000 000 zł, budżet projektu zakładał będzie iż koszty utrzymania przedszkoli (woda, prąd, ogrzewanie) refundowane będą do wysokości wkładu własnego czyli jst szczebla lokalnego.

Uzasadnienie: IP uważa, że w ramach poddziałania 9.1.1 powinny być realizowane kompleksowe projekty obejmujące porozumienie projektodawcy z co najmniej 8 gminami obejmującymi 30 przedszkoli. Zadania takie przyczynią się do zmniejszenia kosztów obsługi projektu. Z uwagi na ograniczone środki w ramach poddziałania wprowadzone zostało ograniczenie w refundowaniu kosztów utrzymania.

B. Kryteria strategiczne

Preferowane będą:

1. Gminy wiejskie, gminy miejsko-wiejskie oraz miasta do 25 tys. mieszkańców (premia – dodatkowe 12 punktów).

Uzasadnienie: W diagnozie zasygnalizowano problem zbyt małej liczby przedszkoli i alternatywnych form wychowania przedszkolnego zwłaszcza na obszarach wiejskich i miejsko-wiejskich. Wobec tego IP zdecydowała, że należy dodatkowo premiować projekty realizowane na tych obszarach.

2. Projekty powiązane z projektami realizowanymi w ramach 7 Osi priorytetowej Regionalnego Programu Operacyjnego „Wspieranie przemian w miastach i w obszarach wymagających odnowy” (premia – dodatkowe 8 punktów).

Uzasadnienie: IP wskazuje na obszary podlegające rewitalizacji, które wymagają interwencji. Powiązanie z projektami realizowanymi w ramach 7 Osi priorytetowej RPO ma na celu wsparcie oraz wykorzystanie inwestycji infrastrukturalnych poprzez realizację działań społecznych i edukacyjnych wynikających m.in. z dokumentu *Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2007 - 2020*.

Poddziałanie 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych.

A. Kryteria dostępu⁵

1. Obszar realizacji projektu - województwo kujawsko-pomorskie.

Uzasadnienie: Realizacja projektu wyłącznie na terenie województwa jest uzasadniona regionalnym charakterem przewidzianego wsparcia (podział środków jest dokonywany zgodnie z algorytmem pomiędzy poszczególne województwa) oraz wynika z konieczności wspierania instytucji i podmiotów działających na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.

2. Wartość projektu - powyżej 50 000 zł.

Uzasadnienie: IP uważa, że zaproponowana w SZOP PO KL 2007-2013 minimalna wartość projektu na poziomie 50 000 zł jest odpowiednia i nie ma konieczności jej zmiany.

3. Wkład własny – nie jest wymagany.

4. Zapis w statucie o prowadzeniu działalności edukacyjnej lub oświatowej, porozumienie z JST w przypadku gdy projektodawcą nie jest JST lub podległa mu jednostka, projektodawca musi

mieć siedzibę na terenie województwa kujawsko-pomorskiego co najmniej od 2007 r.

Uzasadnienie: IP wychodzi z założenia, że realizacja poddziałania 9.1.2 wymaga doświadczenia w działalności edukacyjnej i oświatowej oraz porozumienia z jst z uwagi na charakter zadań. Ze względu na przedmiot projektów oraz zasięg ich realizacji projektodawca musi mieć siedzibę na terenie województwa co najmniej od 2007 r.

5. W przypadku tworzenia szkolnych ośrodków kariery projekt musi objąć co najmniej 5 szkół.

Uzasadnienie: IP uważa, że w przypadku tworzenia szkolnych ośrodków kariery powinny być realizowane kompleksowe projekty obejmujące co najmniej 5 szkół. Kompleksowość projektów stworzy większą możliwość uzyskania wiedzy i informacji przez ucznia związanej z lokalnym i regionalnym rynkiem kształcenia i pracy.

B. Kryteria strategiczne

Preferowane będą:

1. Gminy wiejskie, gminy miejsko-wiejskie oraz miasta do 25 tys. mieszkańców (premia – dodatkowe 10 punktów).

Uzasadnienie: Uczniowie z grupy o utrudnionym dostępie do edukacji uczą się w przeważającej większości w szkołach publicznych znajdujących się na obszarze wiejskim i miejsko-wiejskim.

2. Projekty powiązane z projektami realizowanymi w ramach 7 Osi priorytetowej Regionalnego Programu Operacyjnego „Wspieranie przemian w miastach i w obszarach wymagających odnowy” (premia – dodatkowe 4 punkty).

Uzasadnienie: IP wskazuje na obszary podlegające rewitalizacji, które wymagają interwencji. Powiązanie z projektami realizowanymi w ramach 7 Osi priorytetowej RPO ma na celu wsparcie oraz wykorzystanie inwestycji infrastrukturalnych poprzez realizację działań społecznych i edukacyjnych.

3. Projekty polegające na wdrożeniu nowych, innowacyjnych form nauczania i oceniania cechujących się wyższą skutecznością niż formy tradycyjne oraz wdrożeniu programów i narzędzi efektywnego zarządzania placówką oświatową przyczyniających się do poprawy jakości nauczania (premia – dodatkowe 2 punkty).

Uzasadnienie: IP uważa za konieczną realizację powyższych projektów z uwagi na program oceniania kształtującego stanowiący ważny element modernizujący metody nauczania i oceniania zgodnie z ideą nowego modelu pracy szkoły skoncentrowanej na wyrównywaniu szans edukacyjnych.

4. Projekty kompleksowe łączące w sobie kilka form wsparcia (premia – dodatkowe 4 punkty).

Uzasadnienie: Promowanie projektów zakładających realizację kilku form wsparcia ma na celu zachęcenie beneficjentów do składania projektów o szerszym zakresie działania. Bardziej kompleksowe projekty dzięki swemu zakresowi mogą w lepszym stopniu przyczynić się do wyrównywania szans edukacyjnych i zmniejszenia różnic w jakości usług edukacyjnych niż projekty realizujące jeden typ działania.

Działanie 9.2 Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego.

A. Kryteria dostępu⁵

1. Obszar realizacji projektu - województwo kujawsko-pomorskie.

Uzasadnienie: Realizacja projektu wyłącznie na terenie województwa jest uzasadniona regionalnym charakterem przewidzianego wsparcia (podział środków jest dokonywany zgodnie z algorytmem pomiędzy poszczególne województwa) oraz wynika z konieczności wspierania instytucji i podmiotów działających na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.

2. Wartość projektu - powyżej 50 000 zł, projekty dotyczące diagnozowania potrzeb edukacyjnych do 100 000 zł.

Uzasadnienie: IP uważa, że zaproponowana w SZOP PO KL 2007-2013 minimalna wartość

projektu na poziomie 50 000 zł jest odpowiednia i nie ma konieczności jej zmiany, za wyjątkiem projektów dotyczących diagnozowania potrzeb edukacyjnych, które z uwagi na ograniczone środki finansowe nie powinny przekraczać kwoty 100 000 zł.

3. Wkład własny – budżet jst szczebla regionalnego - 5%, budżet jst szczebla lokalnego – 80% środków wkładu krajowego.

Uzasadnienie: IP uważa, że zaproponowany poziom wkładu własnego jest odpowiedni i nie ma konieczności jego zmiany.

4. Projektodawca musi mieć siedzibę na terenie województwa kujawsko-pomorskiego co najmniej od 2007 r.

Uzasadnienie: Ze względu na przedmiot projektów oraz zasięg ich realizacji projektodawca musi mieć siedzibę na terenie województwa co najmniej od 2007 r.

B. Kryteria strategiczne

Preferowane będą:

1. Projekty powiązane z projektami realizowanymi w ramach 7 Osi priorytetowej Regionalnego Programu Operacyjnego „Wspieranie przemian w miastach i w obszarach wymagających odnowy” (premia – dodatkowe 4 punkty).

Uzasadnienie: IP wskazuje na obszary podlegające rewitalizacji, które wymagają interwencji. Powiązanie z projektami realizowanymi w ramach 7 Osi priorytetowej RPO ma na celu wsparcie oraz wykorzystanie inwestycji infrastrukturalnych poprzez realizację działań społecznych i edukacyjnych.

2. Współpraca szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe z pracodawcami z terenu województwa kujawsko-pomorskiego (premia – dodatkowe 6 punktów).

Uzasadnienie: IP uważa, że rosnące wymagania rynku pracy oraz ciągły wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, a w konsekwencji zapotrzebowanie na wyższe kwalifikacje determinują współpracę szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe z pracodawcami z terenu województwa.

3. Szkoły i placówki prowadzące kształcenie zawodowe od co najmniej 3 lat (premia – dodatkowe 3 punkty).

Uzasadnienie: Z uwagi na potrzebę wysokich kwalifikacji zawodowych preferowane są szkoły i placówki mające co najmniej 3-letnie doświadczenie w tej kwestii.

4. Projekty kompleksowe łączące w sobie kilka form wsparcia (premia – dodatkowe 7 punktów).

Uzasadnienie: Promowanie projektów zakładających realizację kilku form wsparcia ma na celu zachęcenie beneficjentów do składania projektów o szerszym zakresie działania. Bardziej kompleksowe projekty dzięki swemu zakresowi mogą w lepszym stopniu przyczynić się do podniesienia atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego niż projekty realizujące jeden typ działania.

Działanie 9.3 Upowszechnienie formalnego kształcenia ustawicznego.

A. Kryteria dostępu⁵

1. Obszar realizacji projektu - województwo kujawsko-pomorskie.

Uzasadnienie: Realizacja projektu wyłącznie na terenie województwa jest uzasadniona regionalnym charakterem przewidzianego wsparcia (podział środków jest dokonywany zgodnie z algorytmem pomiędzy poszczególne województwa) oraz wynika z konieczności wspierania instytucji i podmiotów działających na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.

2. Wartość projektu - powyżej 50 000 zł.

Uzasadnienie: IP uważa, że zaproponowana w SZOP PO KL 2007-2013 minimalna wartość

projektu na poziomie 50 000 zł jest odpowiednia i nie ma konieczności jej zmiany.

3. Wkład własny – nie jest wymagany.
4. Projektodawca musi mieć siedzibę na terenie województwa kujawsko-pomorskiego co najmniej od 2007 r.

Uzasadnienie: Ze względu na przedmiot projektów oraz zasięg ich realizacji projektodawca musi mieć siedzibę na terenie województwa co najmniej od 2007 r.

B. Kryteria strategiczne

Preferowane będą:

1. Projekty powiązane z projektami realizowanymi w ramach 7 Osi priorytetowej Regionalnego Programu Operacyjnego „*Wspieranie przemian w miastach i w obszarach wymagających odnowy*” (premia – dodatkowe 10 punktów).

Uzasadnienie: IP wskazuje na obszary podlegające rewitalizacji, które wymagają interwencji. Powiązanie z projektami realizowanymi w ramach 7 Osi priorytetowej RPO ma na celu wsparcie oraz wykorzystanie inwestycji infrastrukturalnych poprzez realizację działań społecznych i edukacyjnych.

2. Współpraca placówek kształcenia ustawicznego, praktycznego i doskonalenia zawodowego prowadzącymi formalne kształcenie ustawiczne z partnerami społeczno-gospodarczymi i pracodawcami (premia – dodatkowe 5 punktów).

Uzasadnienie: IP uważa, że rosnące wymagania rynku pracy oraz ciągły wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, a w konsekwencji zapotrzebowanie na wyższe kwalifikacje determinują współpracę placówek kształcenia ustawicznego, praktycznego i doskonalenia zawodowego z partnerami społeczno-gospodarczymi i pracodawcami z terenu województwa.

3. Placówki kształcenia ustawicznego, praktycznego i doskonalenia zawodowego prowadzące formalne kształcenie ustawiczne (premia – dodatkowe 5 punktów).

Uzasadnienie: IP preferuje placówki kształcenia ustawicznego, praktycznego i doskonalenia zawodowego legitymujące się doświadczeniem w formalnym kształceniu ustawicznym.

Działanie 9.4 Wysoko wykwalifikowane kadry systemu oświaty.

A. Kryteria dostępu⁵

1. Obszar realizacji projektu - województwo kujawsko-pomorskie.

Uzasadnienie: Realizacja projektu wyłącznie na terenie województwa jest uzasadniona regionalnym charakterem przewidzianego wsparcia (podział środków jest dokonywany zgodnie z algorytmem pomiędzy poszczególne województwa) oraz wynika z konieczności wspierania instytucji i podmiotów działających na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.

2. Wartość projektu - powyżej 50 000 zł.

Uzasadnienie: IP uważa, że zaproponowana w SZOP PO KL 2007-2013 minimalna wartość projektu na poziomie 50 000 zł jest odpowiednia i nie ma konieczności jej zmiany.

3. Wkład własny – budżet jst szczebla lokalnego – 100% środków wkładu krajowego.

4. Porozumienia z JST jako liderami, projekty obejmujące obszar 85% powierzchni województwa lub 85% powierzchni dawnych województw (bez powiatów wykraczających poza dawne województwa), projektodawca musi mieć siedzibę na terenie województwa kujawsko-pomorskiego co najmniej od 2005 r., projekty skierowane do nauczycieli z obszarów wiejskich 80%, kształcenia zawodowego 10%, z obszarów miejskich 10%.

Uzasadnienie: IP uważa za konieczne realizowanie projektów obejmujących 85% powierzchni województwa lub 85% powierzchni dawnych województw z uwagi na kompleksowość zadania i

zmniejszenie kosztów obsługi projektu. Ze względu na przedmiot projektów oraz zasięg ich realizacji projektodawca musi mieć siedzibę na terenie województwa co najmniej od 2005 r. W związku z brakiem lub niewystarczającym poziomem kwalifikacji nauczycieli niektórych przedmiotów głównie na obszarach wiejskich i kształcenia zawodowego IP preferuje te grupy docelowe.

B. Kryteria strategiczne

Preferowany będzie:

1. Projekty powiązane z projektami realizowanymi w ramach 7 Osi priorytetowej Regionalnego Programu Operacyjnego „*Wspieranie przemian w miastach i w obszarach wymagających odnowy*” (premia – dodatkowe 10 punktów).

Uzasadnienie: IP wskazuje na obszary podlegające rewitalizacji, które wymagają interwencji. Powiązanie z projektami realizowanymi w ramach 7 Osi priorytetowej RPO ma na celu wsparcie oraz wykorzystanie inwestycji infrastrukturalnych poprzez realizację działań społecznych i edukacyjnych.

2. Projekty kompleksowe łączące w sobie kilka form wsparcia (premia – dodatkowe 10 punktów).

Uzasadnienie: Promowanie projektów zakładających realizację kilku form wsparcia ma na celu zachęcenie beneficjentów do składania projektów o szerszym zakresie działania. Bardziej kompleksowe projekty dzięki swemu zakresowi mogą w lepszym stopniu przyczynić się do podniesienia kwalifikacji kadr systemu oświaty niż projekty realizujące jeden typ działania.

Działanie 9.5 Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich – konkurs pilotażowy.

A. Kryteria dostępu⁵

1. Kryterium grupy docelowej: wsparcie kierowane do mieszkańców gmin wiejskich, miejsko – wiejskich oraz miast do 25 tys. mieszkańców.
2. Kryterium wysokości finansowej projektu: maksimum 50 000 zł.

B. Kryteria strategiczne

Preferowane będą:

1. Kryterium formy realizacji: premiovane będą projekty realizowane w formie partnerstwa (premia – dodatkowe 20 punktów).

Uzasadnienie: IP uważa, że w przypadku typów projektów możliwych do realizacji w ramach Działania 9.5 najbardziej efektywnym sposobem osiągnięcia najlepszych wyników gwarantują projekty realizowane przez partnerstwa podmiotów. Takie rozwiązanie zdaniem IP spowoduje maksymalizację dostosowania pomocy do indywidualnych potrzeb beneficjentów ostatecznych oraz zapewni efektywne wsparcie w procesie podnoszenia poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych oraz osiągnięcie zakładanych dla Działania celów i rezultatów określonych w projektach. IP zamierza preferować różnego rodzaju partnerstwa w województwie kujawsko-pomorskim, gdyż ma to bardzo pozytywny wpływ na rozwój współpracy między różnymi podmiotami. Współpraca taka pozwala na wymianę doświadczeń między podmiotami, zwiększa możliwości realizacji niektórych projektów oraz ma wpływ na nawiązywanie współpracy w przyszłości przy różnych innych projektach nie tylko w ramach PO KL, ale także przy innych programach, co może się przyczynić do przyspieszenia rozwoju każdego z podmiotów.

Działanie 9.5 Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich.

A. Kryteria dostępu⁵

1. Obszar realizacji projektu - województwo kujawsko-pomorskie.

Uzasadnienie: Realizacja projektu wyłącznie na terenie województwa jest uzasadniona regionalnym charakterem przewidzianego wsparcia (podział środków jest dokonywany zgodnie z algorytmem pomiędzy poszczególne województwa) oraz wynika z konieczności wspierania instytucji i podmiotów działających na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.

2. Wartość projektu - do 50 000 zł.

Uzasadnienie: IP uważa, że zaproponowana w SZOP PO KL 2007-2013 maksymalna wartość projektu na poziomie 50 000 zł jest odpowiednia i nie ma konieczności jej zmiany.

3. Wkład własny – nie jest wymagany.

B. Kryteria strategiczne

Preferowane będą:

1. Projekty powiązane z projektami realizowanymi w ramach 7 Osi priorytetowej Regionalnego Programu Operacyjnego „Wspieranie przemian w miastach i w obszarach wymagających odnowy” (premia – dodatkowe 3 punkty).

Uzasadnienie: IP wskazuje na obszary podlegające rewitalizacji, które wymagają interwencji. Powiązanie z projektami realizowanymi w ramach 7 Osi priorytetowej RPO ma na celu wsparcie oraz wykorzystanie inwestycji infrastrukturalnych poprzez realizację działań społecznych i edukacyjnych.

2. Projekty Lokalnych Grup Działania (premia – dodatkowe 10 punktów).

Uzasadnienie: Lokalne Grupy Działania są podmiotami stosunkowo od niedawna funkcjonującymi, ale spełniającymi w środowisku lokalnym bardzo ważną rolę zacieśniania współpracy między różnymi podmiotami publicznymi i niepublicznymi. Dlatego niezbędne jest promowanie ich projektów w ramach działań edukacyjnych, gdyż w ten sposób rozwija się współpraca wewnątrz LGD i wzrasta jej znaczenie w środowisku lokalnym.

3. Projekty realizowane w formie partnerstwa (premia – dodatkowe 3 punkty).

Uzasadnienie: IP uważa, że w przypadku typów projektów możliwych do realizacji w ramach Działania 9.5 najbardziej efektywnym sposobem osiągnięcia najlepszych wyników gwarantują projekty realizowane przez partnerstwa podmiotów. Takie rozwiązanie zdaniem IP spowoduje maksymalizację dostosowania pomocy do indywidualnych potrzeb beneficjentów ostatecznych oraz zapewni efektywne wsparcie w procesie podnoszenia poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych oraz osiągnięcie zakładanych dla Działania celów i rezultatów określonych w projektach. IP zamierza preferować różnego rodzaju partnerstwa w województwie kujawsko-pomorskim, gdyż ma to bardzo pozytywny wpływ na rozwój współpracy między różnymi podmiotami. Współpraca taka pozwala na wymianę doświadczeń między podmiotami, zwiększa możliwości realizacji niektórych projektów oraz ma wpływ na nawiązywanie współpracy w przyszłości przy różnych innych projektach nie tylko w ramach PO KL, ale także przy innych programach, co może się przyczynić do przyspieszenia rozwoju każdego z podmiotów.

4. Projekty kompleksowe łączące w sobie kilka form wsparcia (premia – dodatkowe 4 punkty).

Uzasadnienie: Promowanie projektów zakładających realizację kilku form wsparcia ma na celu zachęcenie beneficjentów do składania projektów o szerszym zakresie działania. Bardziej kompleksowe projekty dzięki swemu zakresowi mogą w lepszym stopniu przyczynić się do pobudzenia aktywności mieszkańców obszarów wiejskich, miejsko-wiejskich i miast do 25 tys. mieszkańców niż projekty realizujące jeden typ działania.

IV.2.2 Tryb procedury konkursowej (otwarta/zamknięta)wraz z uzasadnieniem wyboru

W 2007 i 2008 w ramach PO KL ogłaszane będą konkursy zamknięte. Tryb ten zastosowany zostanie z uwagi na to, że są to pierwsze konkursy, w większości przypadków będą to projekty pilotażowe, do konkursów przystępowały będą nowe podmioty nie realizujące dotychczas zadań finansowanych ze środków EFS. Brak doświadczenia potencjalnych projektodawców może wpływać na wartość projektów oraz poziom ich przygotowania. Procedura konkursu zamkniętego gwarantuje wyłonienie najlepiej przygotowanych projektów. Z naszego punktu widzenia przy tak dużej ilości działań tryb ten jest najlepszy do ogłaszania konkursów w ramach PO KL. Instytucja Pośrednicząca nie wyklucza w przyszłych latach stosowania procedury konkursowej otwartej po zdobyciu doświadczenia przez projektodawców.

IV.2.3 Kwartalny harmonogram ogłaszanych konkursów, alokacja finansowa na poszczególne konkursy

Działanie 9.1 Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty.

Poddziałanie 9.1.1 Zmniejszenie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej.

I kwartał 2008 r. – ogłoszenie I konkursu – kwota dostępna – 3 000 000,00 zł

IV kwartał 2008 r. – ogłoszenie II konkursu – kwota dostępna – 5 000 000,00 zł

Poddziałanie 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych.

II kwartał 2008 r. – ogłoszenie I konkursu – kwota dostępna – 7 000 000,00 zł

Działanie 9.2 Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego.

I kwartał 2008 r. – ogłoszenie I konkursu – kwota dostępna – 3 000 000,00 zł

II kwartał 2008 r. – ogłoszenie II konkursu – kwota dostępna – 4 000 000,00 zł

Działanie 9.3 Upowszechnienie formalnego kształcenia ustawicznego.

II kwartał 2008 r. – ogłoszenie I konkursu – kwota dostępna – 3 000 000,00 zł

Działanie 9.4 Wysoko wykwalifikowane kadry systemu oświaty.

II kwartał 2008 r. – ogłoszenie I konkursu – kwota dostępna – 2 900 000,00 zł

Działanie 9.5 Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich.

IV kwartał 2007 r. – ogłoszenie I konkursu – kwota dostępna – 1 000 000,00 zł

III kwartał 2008 r. – ogłoszenie II konkursu – kwota dostępna – 5 000 000,00 zł

* W przypadku, gdy planowana do zakontraktowania kwota nie zostanie wykorzystana w ramach ww. terminów dopuszcza się możliwość ogłoszenia dodatkowych konkursów na realizację projektów w roku kalendarzowym objętym Planem Działania.

IV.2.4 Opis procedury wyboru projektów konkursowych wraz z listą wymaganych załączników do umowy o dofinansowanie projektu

Wybór projektów w ramach procedury konkursowej będzie przebiegał zgodnie z wytycznymi zawartymi w dokumencie „Zasady dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL”.

Lista wymaganych załączników do umowy:

- wypis z organu rejestrowego dotyczący wnioskodawcy,
- umowa z partnerami (jeśli projekt realizowany w partnerstwie z innymi podmiotami – w tym: umowa o współpracy ponadnarodowej),
- dokumenty określające sytuację finansową ubiegającego się o dofinansowanie (kopie poświadczone za zgodność z oryginałem),
- pełnomocnictwo do reprezentowania ubiegającego się o dofinansowanie (załącznik wymagany, gdy wniosek jest podpisywany przez osobę/y nie posiadające statutowych uprawnień do reprezentowania wnioskodawcy lub gdy z innych dokumentów wynika, że uprawnionymi do podpisania wniosku są co najmniej dwie osoby),
- uchwała właściwego organu jednostki samorządu terytorialnego lub inny właściwy dokument organu, który: dysponuje budżetem wnioskodawcy (zgodnie z przepisami o finansach publicznych), zatwierdza projekt lub udziela pełnomocnictwa do zatwierdzenia projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego,

- oświadczenie o niezaleganiu z opłacaniem składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne oraz innych należności wymaganych odrębnymi ustawami (dopuszczalne jest złożenie zaświadczeń wydanych przez uprawnione do tego instytucje),
- przebieg pracy zawodowej kluczowych osób odpowiedzialnych za zarządzanie projektem wraz z pisemną deklaracją uczestnictwa w projekcie,
- oświadczenie o niezaleganiu z uiszczaniem podatków wobec Skarbu Państwa (dopuszczalne jest złożenie zaświadczeń wydanych przez uprawnione do tego instytucje),
- oświadczenie o kwalifikowalności VAT.

V. Projekty innowacyjne i ponadnarodowe

V.1 Projekty innowacyjne⁶

V.1.1 Tematy dla projektów innowacyjnych

V.1.2 Oczekiwane efekty realizacji projektów innowacyjnych

V.1.3 Typy beneficjentów/projektodawców

V.2 Projekty ponadnarodowe⁶

V.2.1 Typy projektów ponadnarodowych lub projektów z komponentem ponadnarodowym

V.2.2 Obszary, w ramach których realizowane będą projekty ponadnarodowe

V.2.3 Oczekiwane efekty realizacji projektów ponadnarodowych

V.2.4 Typy beneficjentów/projektodawców

Miejsce, data

Toruń, 25.06.2008

Pieczęć i podpis osoby upoważnionej

⁶ Nie dotyczy lat 2007 i 2008